

*Laiden van 't Oldambt
en 't olle Loug*

veur 's oavends loat en 's mörns vroug

D.S. Hovinga

Laiden van 't Oldambt en 't Olle Loug
veur 's oavms loat en 's mörns vroug

van D.S. Hovinga

Illustraties: Nynke Hovinga

Met dank aan: E.J. Rakers
D.S.Hovingafonds

Druk: Drukkerij G. van Ark, Haren

Vormgeving en lay-out:
Uitgeverij Servo, Postbus 467, 9400 AL Assen

Alle rechten voorbehouden. © D.S. Hovingafonds, Blijham 1998

Oldambsterlaid

OLDAMBSTER LAID

Het Oldambt, het Oldambt,
Het Klaaioldambt, Woldoldambt,
Van Raaide tot aan 't Veen.
Is mien aarf, is mien laand
Aarf en laand
Doar goan mien doagen hen.
Of ik woon in 't loug op olle grond
Of wied in 't polderlaand
Het Oldambt, het Oldambt, het Woldoldambt, Klaaioldambt
Blift mien geboortelaand.

Het Oldambt, het Oldambt
Het Klaaioldambt, Woldoldambt
Is wonnen op de Zee.
Diek aan Diek, diek aan diek,
Polderdiek aan diek,
Diek aan Diek,
Huil de Dollert op zien stee.
Wat aleer het graauwe wotter nam
Wör aal weer korenlaand
Het Oldambt, het Oldambt, het Woldoldambt, Klaaioldambt
Is wonnen oet het sliek.

In 't Oldambt, in 't Oldambt
In het Woldoldambt, Klaaioldambt
Het het volk zien aigen wil
Bin de tieden, bin de tieden
Bin de tieden ook swoar
Tieden ook swoar
Wie hol'n de kop ter veur
Wie moaken nait veul woorden voel
Moar 't doun zit ons in 't bloud
Staark en vrij, stoer en vrij, staark en vrij
Stoer en vrij stoer en vrij
Is het volk in het Oldambt.

Heerd aan heerd, heerd aan heerd
Strekt zok, heerd aan heerd, heerd aan heerd
Op in 't Groot en Lutje-Oldambt.
Doar bin ik 'k heer, doar bin 'k heer
Van vrouger heer
Vrouger heer
Ik vroag gain beter laand
Bin ik arbaider of ambachtsman
Of knecht of aigen boer
In 't Oldambt, in 't Oldambt, in het Woldoldambt, Klaaioldambt,
Vuil ik mie op mien stee.

Verklaringen: Woldoldambt of Grootoldambt is: Midwolda, Oostwold, Finsterwolde, Scheemda, Eexta, Meeden, Noord-en Zuidbroek, oorspronkelijk ook de veenkoloniën. Ook Westerlee, Winschoten, Beerta en Nieuw-Beerta oorspronkelijk gedeelten van 't oude Reiderland, alsook Blijham en Bellingwolde kunnen we nog tot 't Oldambt rekenen. Klaai- of Lutje Oldambt is: Termunten, Borgsweer, Woldendorp, Wagenborgen, Nieuw-Scheemda en Nieuwolda.

Roggemouer

De zun zonk deel in 't westen,
En vaarft de wolken rood;
't Wordt stiller bie de loane,
Woar net nog 'n raitvink float
Woar net nog 'n raitvink float.

De wind soest deur de rogge,
Dat golft no as 'n zee.
'n Blaauwe korenbloume
Zoit mit van joa en nee.

Dei mooie blaauwe bloume
Zag 't lutje kind doar stoan.
Ze stapte dou in 't koren
Och haar ze 't moar nait doan
Och haar ze 't moar nait doan.

En 'n endje wieder zag ze
Nog net zo'n bloume stoan,
En aal moar wieder, wieder
Lopt z'oaf van laange loan.

De hooge smuie oaren
Boegen veur het kind oet zied,
De roggeboaren zingen
Van nacht en vrouger tied
Van nacht en vrouger tied.

Doar vlogt wat over 't koren,
Oet d'oaren dook het op:
'n Swaarde grode spoukwief
Mit hoareg roege kop.

't Kind vuilt 't onhaail komen,
Bloum'n valen heur oet haand.
Het koorn begunt te zwaaien,
't Is duuster op het laand
't Is duuster op het laand.

Om 't kind slagt 't wief heur handen
En rit 't deur 't koren mit.
"De rogg'mouer", broest het koren,
"Dei onder d'oaren zit".

De wind soest deur de rogge,
Dat golft nog as 'n zee.
Doarbov'n aan hoge lochtdak
Schoot 'n steren van zien stee
Schoot 'n steren van zien stee.

Oldambster scheuvellaid

OLDAMBSTER SCHEUVELLAID

(Van Oostwold noar Termunten en weerom.)

Wijze: "Mien voader zee lest tegen mie"

As 't winter is en 't vrust zo stief,
En duurt dat al zo'n dag of vief,
Den griep wie noar de scheuvels
Den griep wie noar de scheuvels.

Wel gait 'ter mit noar 't ies op daip,
Ropt elk en ain dei scheuvellaip,
Van zes tot zestig joaren
Van zes tot zestig joaren.

En 's middags om 'n uur of ain,
Ken ie ons aal bie tille zain,
De scheuvels onderbinden
De scheuvels onderbinden.

En 't duurt moar 'n hail klain ogenblik,
Of wie bin'n man of vaire dik,
En swieren in de boane
En swieren in de boane.

Wie schaiten onder tillen deur,
Mit goie gang, Iesbraand is veur,
En lopen noar de Vairstroom
En lopen noar de Vairstroom.

Hail voak zain wie Swier Aaizo doar,
Dei woont ja vot bie 't Neikenoal.
En scheuvelt as de beste
En scheuvelt as de beste.

Hai zegt: Kom loat ons wieder goan,
Waarom zevve hier nog langer stoan,
Wie goan ja noar Termunten
Wie goan ja noar Termunten?

'n Slag of zes, wie binn' op streek,
De kol', de wind dut ons gain steek,
Wie lopen as mit vleugels
Wie lopen as mit vleugels.

En koldert ter es aine om.
Dei ropt, dou der es denken om,
Ik heb 'n kwartje vonden
Ik heb 'n kwartje vonden.

Zo gait 't in ain noar Tammek tou,
Wie fokseln nait, 't gait as ter tou,
Bie Bos wivve even smeren
Bie Bos wivve even smeren.

'n Tien minuten zit wie doar,
Moar aine zegt 'k bin nog nait kloar,
Wie koopen er nog aine
Wie koopen er nog aine.

Den kom' wie vot op Schaiveklap
Aal goud op ain bain gain enkel slap
Wie bin veur 't ies geboren
Wie bin veur 't ies geboren.

Wie kielen deur de bochten hen:
Hou braid ligt doar het daip toch hen
Aan kaante in de raiten
Aan kaante in de raiten.

Rondom het laand dat open ligt
Wat is dat toch ain mooi gezicht
Zo onder witte sneie
Zo onder witte sneie.

Termunterziel vlaig' wie no hen
Smui op van slag, al is 't 'n èn
Wie binn' der altied eerste
Wie binn' der altied eerste.

Doar kiek' we even over diek
De Eemsmond in en 't grauwe sliiek
Rondom de punt van Raaide
Rondom de punt van Raaide.

Bie van der Warf drink wie den pons
Moar nait te veul dat is de kunst
Van wie mout'n ook weer 'n hoes ja
Van wie mout'n ook weer 'n hoes ja.

Nog 'n zetje den goa wie weerom
Gait 't in de wind den rogge krom
Wie geven het nait over
Wie geven het nait over.

De iesders klaauwen op het ies
Al ging het om de eerste pries
In 't laand van 'd ellef steden
In 't laand van 'd ellef steden.

Zo scheuvel'n wie van loug tot loug
De bat is oet bie elke kroug
Al aan de gladde boane
Al aan de gladde boane.

En gunder achter 't stoomgemoal
Gait rond en rood de zun omdoal
De vorst is nog nait over
De vorst is nog nait over.

Nou kenve nog noar Strootman goan
Of noar Lighthart in Witte Zwoan
Op 't enne van de boane
Op 't enne van de boane.

Doar bivve weer as 't duuster is
Al störmt en sneit - wie bin' toch fris
En mörgen gait vanneis ja
En mörgen gait vanneis ja.

Toelichting: Dit lied is oorspronkelijk als zangstukje opgevoerd. Ongeveer 5 à 7 personen in ijstenuw, de schaatsen over de schouders hangend. Sneeuw in de vorm van stukjes watten op de kleren. Tijdens 't zingen bewegingen niet overdrijven.

'n Laid van Grunnegerlaand

'N LAID VAN GRUNNEGERLAAND

Woar de widde maiwe vlogt.
Over 't Uterdiek en polder,
Woar de diek zien braide rog
Rekt van Laauwerszee noar Dollert,
Doar bin'k heer, doar ligt mien laand,
Joa, dat is mien Grunnegerlaand.

Woar de wilde störm van 't Wad.
Boldert over wierde en waaide,
Graauwe wolken veur hom jacht
Over loug en börg en graide,
Doar's mien heerd, mien waigelaand,
Joa, dat is mien Ommelaand.

Woar de vree van zummer ligt,
Over veen en wiek en haaide,
Woar de boer zien koren zicht,
Op het zaand of in de klaaie,
Doar stoan ploatsen wied in 't rond,
Op ons zulfmoakt' aigen grond.

Woar de hoge toren zingt,
Over Stad en Ommelannen,
En de olle toal nog klinkt,
Van de aigen streek verbannen
Woont en waarkt mien aigen volk,
Joa, dat is mien Grunneger volk.

Oldambster boerenlaid

OLDAMBSTER BOERENLAID

Bewerking voor gemengd koor van Theo Westen

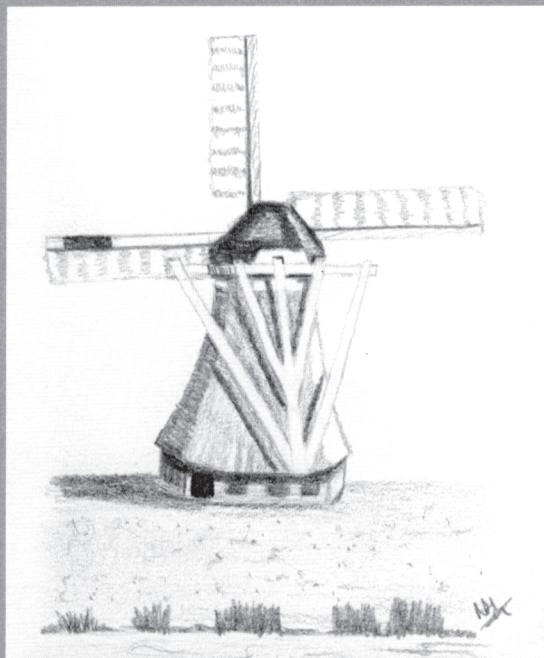

Onder hoge, lichte lochten
Mit heur witte wolkenvlochten
Ligt mien weelderg korenlaand
Ligt mien weelderg korenlaand.

Boerderijen, hoge fortien
Stoan as machtege konzorten
Braidoeit in de zunnebraand
Braidoeit in de zunnebraand.

Grieze, glènne, open wegen
Lopen liek, as lichte vegen
Tot aan poort van pollerdiek
Tot aan poort van pollerdiek.

En dei wiede, stille kimmen
Fluustern doezend zaachte stemmen
“Olde Ambt, doe bist mien riek”
“Olde Ambt, doe bist mien riek”.

Oostwolmer volkslaid

Oostwold, Oostwold,
Dat slim vernuimde stee,
Van 't Meerland en de Klinkerweg,
Komt 't aldermainste volk aal weg,
As 't feest is in ons haile loug,
In Oostewold.

Oostwold, Oostwold,
Trouw blief ik aaltied die,
Wat mie ook drift noar laand of zee,
Altied kom ik weer noar dien stee,
Ik blief al wor 'k ook nog zo old,
In Oostewold.

Oostwold, Oostwold,
Loug mit zien Bounderstreek,
Al mainen gownend op de gis,
Dat 't aans woaraargens beter is,
Verloaten dou ik veur gain gold,
Mien Oostewold.

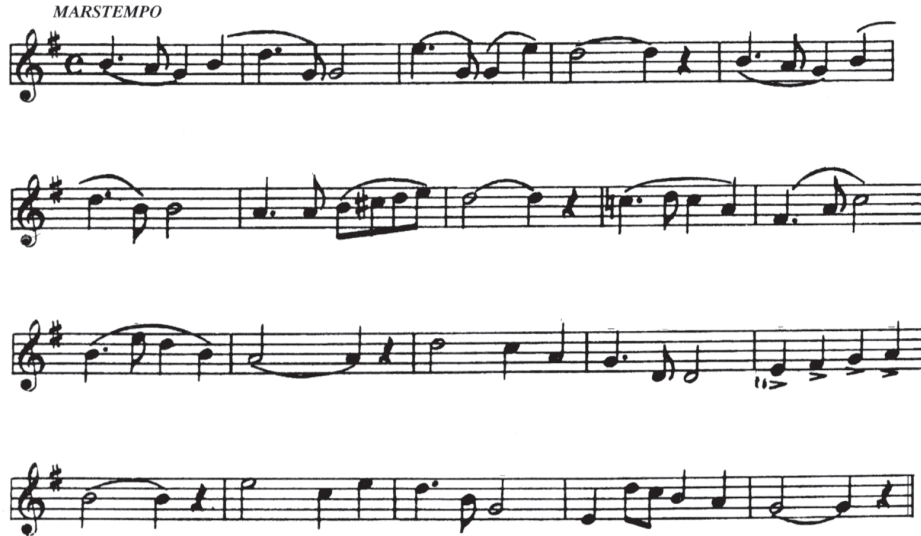

't Meerlaandlaid

'T MEERLAANDLAID

Wijze: "Limburg dierbaar oord"

MARSTEMPO

The musical score consists of four staves of music in G major (one sharp) and 2/4 time. The tempo is marked 'MARSTEMPO'. The melody is written in a single voice line. The first staff contains the first four measures, the second staff the next four, the third staff the next four, and the fourth staff the final four measures. The piece concludes with a double bar line.

Aan het pad mit poaltjes ligt
- Poaltjes kort en wit -
Aal zo wiedz as 't oge zugt
'n Aibels mooi gehucht
Hongerige wolf dat is
Ja de inriepoort
Woar ons ol Meerlaand ligt, Meerlaand zegend oord
Woar ons ol Meerlaand ligt, Meerlaand zegend oord.

Woont gain borgemeester hier
Stait gain bioscoop
En noar kerk en noar het loug
Is 't 'n haile loop.
Vrouger het 't aal wotter west
Vrouger was 't 'n meer
Moar da's al hail laank heer, 't heugt ons ja nait meer
Moar da's al hail laank heer, 't heugt ons ja nait meer.

Is 't er ook wat ainzoam en
Bin de hoezen klain
Ik begeer gain aander stee
'k Mog mie der nait zain
Naargens is het ja zo vrij
Naargens zo gezond
As waar het Meerland ligt, op de lichte grond
As waar het Meerland ligt, op de lichte grond.

Moushouklaid

MOUSHOUKLAIID

Wijze: "Jipsinghuizen, 't aardig dorpje"

Van de grens tot aan de wizzel
Van 't Koudaip tot Stoomgemoal
Is ons Moushoukbuurt gelegen
Is ons Moushoukbuurt gelegen
Joa, doar woon wie allemoal
Joa, doar woon wie allemoal.

Wait ie hou de buurt is komen
Aan zien hoog beroumdde noam
't Is van 't mous op toen en velden
't Is van 't mous op toen en velden
Dat ie overal zain stoon
Dat ie overal zain stoon.

Duustre doagen binnen komen
Duustre doagen binnen goan
Moar wat gong, het mous is bleven
Moar wat gong, het mous is bleven
Onze Moushouk bleef bestoan
Onze Moushouk bleef bestoan.

Loat ons doarom aalmoal klinken
Aalmoal drinken op dit feest
Loat ons doarom aalmoal zingen
Loat ons doarom aalmoal zingen
In de echte moushoukgeest
In de echte moushoukgeest.

Midwolmer volkslaid

Midwoll', loug mit 't mooiste bos
Dat ik ooit te vinden was.
Midwoll', mit de Enn'moaborg
Doe bist 't loug van aal mien zorg.
Kikkerpolder of Naisjesoord
Is het stee van mien geboort'
In Midwoll', ons loug en laand
't Laifste stee in 't Voaderlaand

Midwoll', as dien klokke zingt
Dat mie 't daip in 't haarte dringt
Middewoll' den vuil ik mie
Zo gelukkig ja mit die
As 'k hier vot mos, as 'k dat was,
Wai'k da 'k aalweg snokken mos
Om Midwolle, ons loug en laand
't Laifste stee in 't Voaderlaand.

